

Magyar Természetbarát Szövetség

Kiemelkedően közhasznú szervezet

1065 Budapest, Bajcsy-Zs. út 31. II/3 ☒ 1396 Budapest, Pf.: 483 ☎ 311-2467, 311-9289, 332-7177 Fax: 353-1930 E-mail: mtszhir@enternet.hu

Igazgatói tájékoztató

a 2009. október 10. és a 2010. április 10. közötti időszakról

Tisztelt Elnökségi Tag Sporttársak!

Bevezető

Lassan két éve annak, hogy Szabó Imre Elnök Úr felkérésére elvállaltam a Magyar Természetbarát Szövetség megbízott főtitkári teendőinek elvégzését. Néhány hónapra rá, a megkezdett szervezetfejlesztési folyamat egyik állomásaként, az elnökség, majd a közgyűlés döntését követően, az Országos Központ (OK) igazgatójaként folytattam a megkezdett munkát.

Az OK (v.ö.: apparátus) tevékenységéről az elnökségi ülésekhez kapcsolódóan - azaz általában negyedévente - adtam számot ilyen igazgatói tájékoztatók, illetve vetített prezentációk formájában. Az egyes időszakok munkáját, az ebben az anyagban is követett szerkezetben igyekeztem bemutatni, s a Bevezetőben mindig megneveztem azokat a fő csapásirányokat, amelyek az adott intervallumot leginkább jellemezték. Most is így teszek.

Mivel a most bemutatott időszak igen hosszú – éppen fél év -, két, egymástól jól elhatárolható szakaszra bontva azt mondhatjuk, hogy az első három hónap a programok, projektek és magának a költségvetési évnél a zárásáról, míg 2010 első negyedéve az új programok indításáról, a pályázatok beadásáról szólt. Ez alól kivételt képez néhány áthúzódó programunk. Így az Év vidéke program, s az ahhoz kapcsolódó MEH és NCA pályázatok, az elszámolás alatt lévő TÁMOP program, valamint a működéssel kapcsolatos támogatások (NCA és ÖM finanszírozás), hiszen ezek még javában futnak az idei év első felében is.

Az első negyedév, a tavalyihoz hasonlóan, idén is hozott szervezetfejlesztési eredményeket. Míg egy évvel ez előtt, 2009 januárjában indult útjára a Természetbarát Turistamagazin, addig ez évben megkezdtük a Természetbarát Igazolvány és Természetbarát Turistakártya elnevezésű érvényesítési- és kedvezményrendszerünket forgalmazni. Arról nem is beszélve, hogy a magazinban – önálló, befűzött kiadványként már megjelent az újraindított Természetbarát Híradó.

Tájékoztatóm annyiban is sajátos időszakban készült, hogy tárgyalása éppen az előző év pénzügyi beszámolójának (mérleg és eredménykimutatás) elfogadásával esik egybe. Éppen ezért arra törekszem, hogy az abban az anyagban közölt információkat itt már ne ismételjem, illetve csak kivonatossan szerepeltessem.

A Bevezetőben csak említett eredményeinkről a többi között még részletesen szólunk a beszámoló megfelelő fejezetében.

Létszámadatok

2008-hoz képest a szövetség taglétszáma tovább csökkent. Míg a bázis évben 17.283 fő volt a tagszervezeteinken keresztül érvényesített tagjaink létszáma, addig a 2009-es esztendő 16.326 fővel zártuk. Azonban a korábbiakkal ellentétben, tavaly nem az ifjúsági, hanem az aktív tagok között volt a legjelentősebb a létszámcsökkenés.

A tagszervezetek száma is csökkent. Amíg 2008-ban - a 10 főnél kisebb létszámmal érvényesítőkkal együtt, ez 20 szervezetet jelent - 388 tagszervezetet számláltunk, addig 2009-ben a 23 kislétszámú érvényesítővel együtt 382 tagszervezettel zártunk.

A taglétszám folyamatos csökkenése évek óta tartó folyamat. Az ügyvezető elnökség már az elmúlt évben foglalkozott a témával, s azt fogalmazta meg célként, hogy a fogyás ütemét lassítva, majd megfékezve, középtávon tartósan 15 ezer fővel működő szervezetként szeretné stabilizálni a szövetséget.

Pénzügyi adatok

Erről a területről szólva minden alkalommal leírom, s minden fórumon el is mondom, hogy a közeljövőben elérhetőnek tűnő kondíciók mellett a szövetség jelenlegi struktúrája, de legalábbis országos központja nem fenntartható.

Azt kell mondanom, hogy kín keservesen, végig a penge élén táncolva, hajmeresztő megoldásokra kényszerülve, áthidaló banki hitelt, kölcsönt és támogatásokat beépítve valahogy kikerekítettük a 2009-es esztendőt, még ha a mérleg közel másfél milliós hiányt is mutat. Mondhatjuk ezt azért is, mert ennek a hiányként jelentkező összegnek a fedezete a 2010-es esztendőre átcúszott, utófinanszírozott TÁMOP pályázati támogatás utolsó részlete, amit talán a záró helyszíni ellenőrzést követően áprilisban végre átutalnak. Nagy érvágás volt az elmúlt év végén az is, mikor a szintén utófinanszírozott MENET pályázatból, egy logó feltüntetésének elmaradása miatt, végül mégsem utaltak át két és fél millió forintot. És az igazsághoz az is hozzá tartozik, hogy még vissza kell fizetnünk három millió forint kölcsönt...

Bár bevételi oldalunk impozánsnak tűnik, de tudnunk kell, hogy a 114 milliós összeg túlnyomó része projektfinanszírozásként érkezett a szövetséghez. Ami nem csak bevétel, hanem rengeteg, gyakran egész embert, de legalábbis elkötelezett, hozzáértő munkatársat, és negyed, meg félállásnyi munkidőt igénylő munkát jelent, mert a projektet meg is kell ám csinálni. Ezért minden egyes nagyprojektünk egyben pályázatfigyelést, egy-két soha nem díjazott nyertes ötletet, ma már egy külön szakmának minősülő pályázatiírást, lobbitevékenységet, forrásszervezést, projektvezetést, koordinációt, folyamatos adminisztrálást, elképesztően körülményes elszámolást, ügyeskedést, lavírozást, külső és belső ellendrukkereket, és sok sok álmatlan éjszakát jelent.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a kifejezetten működésre érkező források (NCA működési támogatás, ÖM finanszírozás, tagdíj és egyéb saját bevételek) összesen nem teszik ki a teljes bevétel egy hatodát, míg a kiadási oldalnak a harmadát-negyedét jelentik. Általánosságban elmondhatjuk, hogy 30-35 millióból működünk, de legjobb esetben is csak 18-20 millió van rá. Ez tehát azt jelenti, hogy minimálisan 10-15 millió forintot kell a projektek költségvetésébe működési céllal beépíteni.

Idén, a jelenlegi struktúra fenntartása és alapszintű működtetése – fejlesztés, beruházás nélkül - is minimálisan 30 millió forintot igényelne, s ennek a bevételnek jó, ha a két harmada beérkezik. Éppen ezért úgy látom, itt az ideje annak, hogy komolyan elgondolkodjunk néhány szervezeti változtatáson.

Szervezeti élet

Nehéz kiragadni egy-egy olyan elemet, amelyet e fejezetcím alatt kiemelten lehetne vizsgálni, hiszen a tájékoztató minden fejezete azokat a tevékenységeket mutatja be, amelyek kisebb-nagyobb mértékben ugyan, de kihatnak a szervezet életének egészére. Így a létszám és pénzügyi adatok változása, a működésünk feltételeit megteremtő vagy a projektcélú pályázati tevékenység, az összes rendezvény, kiadvány, kapcsolatépítés vagy infrastruktúra fejlesztés mind, mind hatással van az egész struktúrára.

Mégis azt mondhatjuk, hogy a szervezeti élet egészét érintő legjelentősebb változást a Természetbarát Igazolvány és a Természetbarát Turistakártya bevezetése jelentette. Ma még talán nem is látjuk tisztán, hogy milyen jelentős változást hozhat az MTSZ életébe ez az új rendszer, pedig mind az ügyvezető elnökség, mind a „nagy” elnökség többször is foglalkozott vele.

Azok a lehetőségek és szolgáltatások, amelyek a kombinált kártyába beépültek, közép távon megváltoztathatják a szervezet egész érvényesítési, illetve tagdíj rendszerét, a tagság összetételét és belső arányait, a szervezet szolgáltatásrendszerét és külső megítélését, s nem utolsósorban alapszabályát és működési szabályzatát.

Reményeink szerint a fentiek mellett nagy hatással lesz a jövőben a szervezeti életre, azon belül is a horizontális irányú struktúrafejlesztésre és a kommunikációra a már lezárt és elszámolt MENET pályázat valamint az elszámolás alatt lévő TÁMOP program. Ehhez azonban még sok munkára, utóalálkozókra, a kialakulóban lévő struktúrák gondozására, az infokommunikáció fejlesztésére van szükség. Ezeket szerepeltetni kell az idei év s a közeljövő szakmai programjai között.

Alapteremtés, pályázati munka

Egy civil szervezet vezetése ma már elképzelhetetlen az alapteremtés, forrásszervezés különböző technikáinak használata nélkül. Az elmúlt időszakban - a hagyományos pályázati tevékenység mellett – mi is rákényszerültünk különböző támogatások és hitelek, kölcsönök igénybevételére. Ezek nélkül se működési likviditásunkat, se a pályázatok önrészének biztosítását, se a projektek előfinanszírozását nem tudtuk volna biztosítani.

Mivel a közhasznúsági jelentésben részletesen is szerepel, itt most csak felsorolom azokat a pályázati programokat, amelyeket a 2009-es esztendőben indítottunk, vagy zártunk le, külön kiemelve azokat, amelyek még most is futnak. De azokról is szólok, amelyeket ez év első néhány hónapjában indítottunk el.

Az elmúlt év első felében lezárt pályázati programjaink közül az NCA működési (1998) és nemzetközi pályázata, az ÖM sportfinanszírozása (1998), a Tánicsics Alapítvány pályázata, a Természet Oszlopcsarnoka (TOCS) és az Országos Nordic Walking (Nowa) program érdemel említést.

A tavalyi évben lezajlott a Tánicsics, a MENET és a TÁMOP pályázatok szakmai programja, de az utóbbi lezárása még az idei év feladata lesz. Jelenleg is ezen dolgozunk. Folyamatban van még a 2009-es NCA működési pályázat, valamint a MEH Év vidéke programjának megvalósítása is. Ezeket a támogatásokat most kell felhasználnunk, s az Év vidéke programot elő kéne finanszíroznunk. Most még nem igazán látom, hogy miből.

Az Év vidéke program előkészítésével, projektvezetésével kapcsolatos kiadásainkat – összeférhetetlenség miatt – külső projektvezető szervezet segítségével pályáztuk meg és számoltuk el. Az idei évben is hasonlóan járunk el: a pályázatot már beadtuk, de a támogatást még nem kaptuk meg.

Az NCA-hoz kiadvány készítésre beadott pályázatunkból néhány hete legyártottuk az Év vidéke-GYOT műsorfüzetet, így hamarosan elszámolunk a támogatással.

A túravezető képzés reformja című programunk vezetésére és finanszírozására szintén pályázó-projektvezető szervezetet kértünk fel. A szakmai munka már februárban megkezdődött, s várhatóan a támogatás is hamarosan megérkezik.

Egy szakmai kiadvány készítésére adtunk be pályázatot az ÖM-hez, aminek szerződését már jó ideje aláírtuk, s most várjuk a fejleményeket. Na meg a támogatást.

Természetesen túl vagyunk az NCA működési és az ÖM sportfinanszírozási pályázat beadásán, s most reméljük a legjobbakat.

Rendezvények

Október 10-e, az utolsó Elnökségi Ülés időpontja óta eltelt időszakban az ügyvezető elnökség többször is ülésezett, s több munkacsoport is tevékenykedett. Így a MENET és a TÁMOP koordináló szervezetei, az ÉV vidéke bizottság (ÉVIKE), s megkezdte munkáját a túravezető képzés reformját irányító munkacsoport is. (Reformkör). A Természetbarát Turistamagazinban januártól megjelenő Természetbarát Híradó újra megteremtette a szükségességét a Szerkesztőbizottság összehívásának, amit április hónaptól rendszeresen szeretnénk megtenni.

Az Év vidéke program előkészítése kapcsán a bizottság, illetve a projektvezetés több alkalommal járt a célterületen (Aggteleken, Jósvafőn, Domicán, Kazincbarcikán, Egerben) egy, vagy több napos bejáráson, egyeztetésen, találkozón. Ezek során több alkalommal találkoztunk a szlovák és osztrák partnereinkkel, a nemzeti park munkatársaival, helyi polgármesterekkel, vállalkozókkal és civil szervezetek képviselőivel.

A szlovák-magyar kapcsolatok ápolását a hagyományos, több napos vezetői találkozó is szolgálta, míg az NFI központjában több megbeszélésen, egyeztetésen vettünk részt. Több alkalommal jártak Magyarországon az ő munkatársaik is, s a napokban láttuk őket vendégül Budapesten.

Erre az időszakra esett az újságíró és fotós képzés három szombati tanfolyami napja is, amelyek közül az egyiket a TÁMOP zárókonferencia időszakára időzítettük.

Novemberben volt az IVOTT, a Tátra Konferencia és az Aranyjelvényes Túravezetők Találkozója, míg decemberben a Társadalmi Aktívák Jutalmazására került sor.

Részt vettünk a TRIÓ konferencián a Parlamentben, az NSZSZ NCA felkészítésén, egy YEKA egyeztetésen, és nem régebbe a KEOP tanácskozáson.

A programok sorából kiemelkedik a három napos dobogókői Elnök-Főtítkári Találkozó, amely sokszínű szakmai programjával jól szolgálta a szövetség vezetőinek tájékoztatását, felkészítését.

Bár nem igazán a rendezvény-kategóriába tartozik, de a szokásos rendnek megfelelően több alkalommal tartottak helyszíni ellenőrzést a különböző pályázatkezelő szervezetek szakemberei, s eddig mindent rendben találtak. Reméljük, így lesz ez a jövőben is.

Kiadványok

A vizsgált időszakban megjelent kiadványokról már szoltunk. Így említettük a Természetbarát Magazint és a januártól belefűzött Természetbarát Híradót is, s azt is elmondtuk, hogy megjelent az Év vidéke és a GYOT közös programfüzete is.

Kapcsolatok

Szerteeágazó és eddig is bemutatott kapcsolatrendszerünknek most csak új hajtásait emeljük ki. Ezekre az új kapcsolatokra részben az Év vidéke program, részben a Természetbarát Turistakártya kapcsán sikerült szert tennünk. Meg sem kíséreljük felsorolni azt a több tucat új parterünket, akikkel lazább, vagy szorosabb együttműködést alakítottunk ki az elmúlt időszakban

Infrastruktúra

Az infrastruktúra fejlesztés terén a MENET pályázatból végrehajtott informatikai fejlesztést érdemes kiemelni, amelynek során lecseréltük a központ teljes gépparkját, szoftverei egy részét, és elindult az új honlap is.

Budapest, 2010. március 23.

Duró Imre
igazgató

